Atjaunots: 19.11.2025.

Tēma	Iespējamie jautājumi	Atbildes
Mērķis	**Kāds ir izmaiņu virsmērķis?**	Nosūtījumu digitalizācija nepieciešama, lai nākotnē nodrošinātu e-pierakstu funkcionalitāti, kuras mērķis ir samazināt garās rindas un neapmeklēto vizīšu skaitu. Jauninājumu galvenais mērķis ir efektīvi izmantot veselības aprūpes resursus: - novērst dubultā izrakstītos nosūtījumus, - neveidot mākslīgas rindas vairākās ārstniecības iestādēs, - samazināt neapmeklēto vizīšu skaitu un - digitāli organizēt prioritāro pacientu pieraksta plūsmas.
Ieguvumi	**Kāpēc nepieciešami jauna kārtība?**	ĪPAŠI SVARĪGI, lai 2026. gadā nodrošinātu E-pierakstu (varēs pieteikties pakalpojumam tikai ar e-nosūtījumu, kur pieejams unikāls kods, līdz ar to nekādu paralēlo pierakstu un mazākas rindas). Kopējie ieguvumi: - Ērtums. Nav jāuztraucas par ārsta rokraksta salasīšanu vai nosūtījuma nozaudēšanu. Savukārt ārstiem ir pieejami strukturēti datu ievades lauki, kas ļauj ātri un ērti ar dažiem klikšķiem vienas ārstēšanas procedūras ietvaros vienam pacientam sagatavot vairākus nosūtījumus. Tāpat ārsti var pārraudzīt savu pacientu ārstēšanās gaitu, palielinās caurskatāmība pieteiktajie/apmeklētajiem pakalpojumiem. - Informācijas pieejamība. E-nosūtījuma ieviešana nodrošina caurspīdīgas informācijas pieejamību, tajā skaitā mazina paralēlu pierakstu veikšanu, kas neatteikto pierakstu dēļ rada mākslīgi garas rindas uz pakalpojumiem, kā arī mazina nepamatotu nosūtījumu izrakstīšanu un atkārtoto izmeklējumu skaitu. - Mazāks papīra patēriņš. Samazinās papīra dokumentācijas apjoms veselības aprūpē. - Aprūpes kvalitāte, datos balstīti lēmumi. Informācijas pieeajamība strukturētu datu veidā nodrošina to viennozīmīga initerpretācija, veicina automatizētu kontroles algoritmu darbināšanu, nodrošina sasaisti starp nosūtījumu un rezultātu. - Procesu automatizācija.
Pakalpojumi	**Kādiem pakalpojumiem var saņemt e-nosūtījumu?**	E-nosūtījumu var izmantot ārstu-speciālistu konsultāciju saņemšanai, diagnostisko izmeklējumu veikšanai, veselības aprūpei mājas, kā arī citu ambulatoro, dienas stacionāra (slimnīcā) u.c. pakalpojumu saņemšanai. Izņēmums – laboratoriskie izmeklējumi, kuru pāreja uz pilnībā digitalizētiem e-nosūtījumiem tiek nodrošināta pakāpeniski līdz 2026. gada pavasarim.
	Vai būs iespējams noformēt nosūtījumu uz laboratoriju?	Sākotnējā periodā vēl nevarēs, bet 2026. gada ietvarā e-nosūtījumu formas tiks papildinātas ar nosūtījumu uz laboratoriskajiem izmeklējumiem.
	Kopš kura laika darbojas e-nosūtījumi?	Jau no 2019. gada 1. janvāra Latvijā tika uzsākta elektronisko jeb e-nosūtījumu izmantošana (1.kārta). Pašlaik tikai tiek paplašināts pakalpojumu loks, uz kuriem var izrakstīt e-nosūtījumus (klāt nākusi aprūpe mājās) un piedāvātas strukturētākas datu ievades formas, lai ātri, precīzi un ērti sagatavotu e-nosūtījumus. Jaunā e-nosūtījumu funkcionalitāte E-veselībā darbosies no 2025.gada 20. novembra.

Vecie e-nosūtījumi vs. Jaunie e-nosūtījumi	**Kā var izmantot jauno e- nosūtījumu?**	1. Ārsts sagatavo e-nosūtījumu E-veselībā. (Ārstniecības iestādes, kas nestrādā ar E-veselību, bet e-nosūtījumu gatavo savās IS, nodrošina datu sniegšanu E-veselībā. Ja integrācija ar E-nosūtījumu funkcionalitāti vēl nav veikta, tad E-nosūtījumu joprojām sagatavo savās IS un dati tiks nosūtīti uz E-veselības sistēmu. Ja ĀI, kas nav vēl veikusi integrāciju ar jauno E-nosūtījumu funkcionalitāti, ir jāpieņem pacients un jāmaina izrakstītā e-nosūtījuma statusi, tad to dara pa taisno E-veselības sistēmā, nevis savās lokālajās IS. Ārstniecības iestāžu IS nepieciešams saintegrēt ar jauno E-nosūtījumu sistēmu pārejas perioda laika, ne vēlāk kā līdz 2026. gada maijam). 2. Ja nepieciešams, pacients e-nosūtījumu var apskatīt autentificējoties E-veselībā (pagaidām - "Nosūtījumi un rezultāti". Ja nepieciešams, ārsts izrakstot e-nosūtījumu, piefiksē uz lapiņas E-nosūtījuma informāciju (nepieciešamo pakalpojumu) un izsniedz pacientam vai arī izprintē no sistēmas izveidoto e-nosūtījumu. 3. Paciens telefoniski, elektroniski vai klātienē (atbilstoši ārstniecības iestādes piedāvātajām pieraksta iespējām) veic pierakstu. Pierakstoties pakalpojumam, reģistratūras darbinieks ir jāinformē par saņemto e-nosūtījumu. 4. Dodoties saņemt pakalpojumu, nepieciešams uzrādīt personas apliecinošu dokumentu. Ja pacients ir jaunāks par 15 gadiem un viņam nav pase vai personas apliecība, nepieciešams uzrādīt dzimšanas apliecību.
	Kas notiek ar vecajiem e-nosūtījumiem?	Iepriekš izrakstītie e-nosūtījumi (no 2024. gada 1. janvāra) ir pārnesti uz jauno funkcionalitāti. E- nosūtījumi, kas E-veselības sistēmā sagatavoti līdz 2025.gada 20.novembrim, ir derīgi apmeklējuma rezervācijai un/vai pierakstam līdz pārejas perioda beigām, kas noteikts MK noteikumos Nr. 134 "Noteikumi par vienoto veselības nozares elektronisko informācijas sistēmu".
	Kas notiek ar vecajiem papīra nosūtījumiem?	Tie joprojām ir derīgi, bet pakalpojuma saņemšanai no 2026. gada 5. maija tos nepieciešams digitalizēt jeb manuāli ievadīt E-veselības sistēmā vai ārstniecības iestādes informācijas sistēmā, tāpēc aicinām jau tagad, pārejas periodā, pēc iespējas izrakstīt nosūtījumus digitāli, tādējādi neapgrūtinot ne ārstniecības iestāžu darbiniekus, ne informācijas sistēmas ar papīra nosūtījuma digitalizēšanu. Papīra nosūtījumu digitalizēt var jebkura ārstniecības iestādes reģistratūra, kurā pacients vēršas pakalpojuma saņemšanai.
	Kā atrast jauno e-nosūtījumu sadaļu E-veselībā?	Jaunā E-Nosūtījumu funkcionalitāte E-veselības portālā ir meklējama tāpat kā līdz šim - E-veselības portālā (www.eveseliba.gov.lv) - pēc autentificēšanās - kreisajā lapas pusē izvēlne "E-nosūtījumi".
	Cik ilgu laiku aizņem nosūtījuma sagatavošana?	Standarta nosūtījuma aizpildei nepieciešamas 15-30 sekundes. Detalizētas video pamācības vai mācību materiālus, kā izrakstīt e-nosūtījumu, skatiet E-veselības sistēmas sadaļā "E-nosūtījums".
	Vai nosūtījumu varēs izveidot tikai ārsts vai arī ārsta palīgs pēc mana rīkojuma ?	Ārsta palīgs varēs ārsta uzdevumā izrakstīt e-nosūtījumu, bet būs jāizmanto poga "Digitalizēt", jo tad e-nosūtījumā automātiski rādīsies digitalizētāja kontakti un būs manuāli jānorāda ārsts, kura uzdevumā izrakstīts e-nosūtījums.
	Vai nokopētā (dublikāta) e-nosūtījumā varēs veikt korekcijas?	Jā, e-nosūtījuma kopēšanas funkcija paredzēta, lai uz iepriekšējas informācijas bāzes ar nelieliem labojumiem ātrāk var izveidot jaunu nosūtījumu.
	Kāpēc pacients jāizvēlas meklētājā pēc personas koda, ja strādājam ar pacienta e veselības profilu(Rp,DNL)??? kāpēc nosūtījumu neveido automātiski pacienta profilā?	E-nosūtījuma izrakstīšanai E-veselības sistēmas portālā ir divi ceļi: 1. E-veselības sistēmā pirmais solis ir izvēlēties konkrēto pacientu, izmantojot pogu "Pieņemt pacientu". Sistēmā automātiski tiks attēlots attiecīgais pacients, un tam būs iespēja izrakstīt e-nosūtījumu; 2. E- nosūtījumu var sākt gatavot, spiežot uz pogas "E-nosūtījumi"- "Izveidot". Šajā scenārijā pirmais solis ir "Pamatinformācijas" aizpildīšana, kam seko pacienta atlase meklētājā jeb pacienta atlase no kopējā pacientu saraksta. Piemēram, digitalizējot nosūtījumu, ērtāk pacientu ir meklēt no kopējā pacientu saraksta, savukārt, pieņemot pacientu kabinetā, ērtāk ir izmantot pirmo e-nosūtījuma sagatavošanas veido.
	Kā stacionārā izrakstīt nosūtījumu, ja pacientam nepieciešams izmeklējums citā ārstniecības iestādē, ko nevar nodrošināt pats stacionārs?	Ja pacients ir stacionēts un nepieciešams veikt ambulatoru pakalpojumu citā ārstniecības iestādē, tādā gadījumā nav nepieciešams izrakstīt nosūtījumu.

E-nosūtījuma izrakstīšana (ārstiem)	**Vai ir kāda kontrole nosūtījuma kvalitātei? Piemēram, diagnoze <-> pakalpojums. RTG, CT, Doplerogrāfija ir ierobežojumi uz valsts apmaksāties pakalpojumiem. Līdzīgi ir ar "zaļo koridoru".**	Nosūtījumam ir noteikti obligātie lauki, kas atzīmēti ar zvaignīti. Noteiktus laukus var aizpildīt tikai ar klasificētām vērtībām, kas nodrošina datu lauku aizpildīšanas kvalitāti.
	Vai būs uzsvērts, īpaši ģimenes ārstiem, ka nosūtot uz izmeklējumiem ir jānorāda katram izmeklējumam savu diagnozi. Piemēram, pacientu nosūta uz blakus dobumu RTG ar aizdomām uz iekaisumu, bet pie reizes pasaka ka tev jāveic arī kontrole celgalu operācijai.	Ja ārstniecības persona iedzīvotāju sūta ar dažādām problēmām uz dažādiem pakalpojumiem, tad ir jāveido jauns nosūtījums ar jaunu diagnozi un anamnēzē jāapraksta problēma, nevis jāpievieno jauns papildu pakalpojums, uz iepriekš savadītās diagnozes bāzes.
	Vai ir paredzēta automātizācija aizpildot dažus laukus sistēma pati piefiksē citus laukus? Piemēram,: atzīmē pacienta grupu "Bērns", ja pacienta vecums ir mazāks par 18 gadiem, jo šī ir prioritārā grupa kuru vajag apkalpot ātrāk par citām grupām; atzīmē "infekcijas slimība", ja pamatdiagnoze ietilpst MK noteikumu pielikumā; "zaļais koridors", ja diagnoze un pakalpojums atbilst noteikumiem; vai ir sasaiste ar citiem reģistriem lai atzīmēt papildus pacienta grupas – invaliditāti, trūcīgais statuss, Černobiļas atomstacijas avārijas seku likvidētājs, utt.; vai pacienta kontakttālruņa numuru sistēma iekopēs no iepriekš reģistrēta nosūtījuma? Arī kontaktpersonu dati arī tiks iekopēti?	Automātizācija paredzēta pacienta pamatdatiem, kas pieejami E-veselībā. Informācija par pacienta kontaktinformāciju vai kontaktpersonām nav obligāti aizpildāmi lauki. Automatizācijas uz diagnozi, pacienta grupu vai sasaistes ar citiem reģistriem šajā e-nosūtījumu funkcionalitātes versijā nav pardzētas, taču ieteikums ir vērtīgs un tiks izvērtēts nākotnes iespējamiem uzlabojumiem. Ja tiek lietota e-nosūtījuma kopēšanas funkcija, tad automātiski tiek pārņemti visi iepriekš reģistrētā E-nosūtījuma dati, ko iespējams labot.
	kā elektroniskais nosūtījums atspoguļosies DNL(līdz šim atzīmējām-nosūtījums izrakstīts papīra formā.	Šāda sasaiste šobrīd nav izveidota. Tas tiks iekļauts secīgi tālākā nosūtijumu pilnveides plānos.
	kāpēc ārstam nosūtījumā jānorāda pacienta grupa ? (piem. invaliditāte , SAC klientc u.c.) tas var mainīties no nosūtījuma izrakstīšanas brīža līdz pakalpojuma saņemšanas brīdim. Lieks darbs ārstam	To nav obligāti jānorāda. Pacientu grupu norādiet, ja uzskatāt to par svarīgu informāciju pakalpojumu saņemšanai, piemēram, ka paciente ir grūtniece
	Vai plānots uzlabot nosūtījumus uz rentgenu un citiem vizuālās diagnostikas izmeklējumiem?	Jā, ir uzlabota pakalpojumu struktūra, nodalot atsevišķā laukā ķermeņa anatomisko vietu, kur nepieciešams veikt izmeklējumu no izmeklējuma (RTG).

	Vai pacientu klasifikators saskaņots ar talonu pacientu grupas šifrēšanu?	Ir saskaņots.
Papīra nosūtījumi	**Vai papīra nosūtījumu vairs nevaru izmantot?**	Iepriekš izrakstītie papīra nosūtījumi joprojām ir derīgi. Lai saņemtu pakalpojumu pēc pārejas perioda beigām jeb no 2026. gada 5.maija, visi iepriekš izrakstītie papīra nosūtījumi būs jādigitalizē jeb ārstniecības iestāžu pārstāvjiem nosūtījumā ietvertā informācija būs manuāli jāievada informācijas sistēmā, tāpēc aicinām jau tagad pārejas periodā pēc iespējas izrakstīt e-nosūtījumus, tādējādi neapgrūtinot ne ārstniecības iestāžu darbiniekus, ne informācijas sistēmas ar papīra nosūtījuma digitalizēšanu. Papīra nosūtījumu digitalizēt var jebkura ārstniecības iestādes reģistratūra, kurā pacients vēršas pakalpojuma saņemšanai.
	Vai pacientam būs iespējams no E veselibas izdrukāt nosūtīju vai saglabāt kā PDF?	Pašlaik tiek strādāts pie printēšanas funkcionalitātes iestrādāšanas sistēmā. Lai pieteiktos pakalpojumam, iedzīvotājam nepieciešams zināt savu personas kodu un pakalpojumu, kas nepieciešams. Ārstniecības iestāde sistēmā e-nosūtijumu varēs atlasīt bez izprintēta nosūtījuma. Ja pacients vēlas e-nosūtījumu saglabāt papīra formā, pārejas periodā var izmantot ekrānšāviņa pogu.
	Ko darīt ar Nosūtījumu papira veidlapā, kuru digitalizē? Jāuzglabā, vai var utilizēt?	Digitalizēto papīra nosūtījumu ievieto ambulatorā medicīniskā kartē.
E-nosūtījuma termiņi	**90 dienu derīguma termiņš jaunajiem e-nosūtījumiem**	Termiņš noteikts pakalpojuma pieraksta veikšanai, ne paša pakalpojuma saņemšanai. Ja nepieciešams, ārstniecības persona to var mainīt. E-nosūtījumu derīguma termiņš tiek noteikts ar mērķi, lai pacients nosūtījumu izmantotu periodā, kad veiktajam izmeklējumam un to rezultātam ir augstākā pievienotā vērtība un nozīme. Paredzēts, ka E-nosūtījumu derīguma statuss automātiski tiks apstrādāts katru nakti, mainot nosūtījuma statusu uz "Atcelts" un reģistrējot atcelšanas iemeslu, gadījumos, ja pacients ir miris vai ir beidzies nosūtījuma derīguma termiņš. Informācija par E-nosūtījumu visā tā dzīves cikla laikā, tajā skaitā arī ar statusu "Atcelts", "Anulēts" un "Izpildīts", būs pieejama E-veselībā gan pacientam, gan ārstniecības personai.
	Jau iepriekšējā seminārā no nozares speciālistiem izskanēja lūgums pagarināt noklusējuma nosūtījuma pieraksta termiņu vismaz līdz 6m. Kas traucēja šo lūgumu ņemt vērā?	Termiņš noteikts pakalpojuma pieraksta veikšanai, ne paša pakalpojuma saņemšanai. Ja nepieciešams, ārsts sistēmā tos var mainīt. E-nosūtījumu derīguma termiņš tiek noteikts ar mērķi, lai pacients nosūtījumu izmantotu periodā, kad veiktajam izmeklējumam un to rezultātam ir augstākā pievienotā vērtība un nozīme.
	Kas notiek ar e-nosūtījuma derīguma termiņu, ja pieteikto pakalpojumu ĀI atceļ?	Pieraksta veikšanai tiek noteikts 90 dienu termiņš, ja vien ārsts nav noteicis citu laika periodu pieraksta veikšanai. Ja rezervācija vai pieraksts tiks atcelts, E-nosūtījuma derīguma termiņš tiks pagarināts par to dienu skaitu, kāds atlicis rezervācijas veikšanai pieraksta veikšanas brīdī. Piemēram, ja e-nosūtījums ir izrakstīts 1. novembrī un pieraksts veikts pēc 7 dienām, tad pieraksta atcelšanas brīdī nosūtījuma derīguma termiņš tiks pagarināts par 83 dienām, norēķinot 7 dienas no e-nosūtījuma sākotnējā derīguma termiņa. Pēc E-nosūtījuma atcelšanas to varēs pārņemt cita ārstniecības iestāde. Pieraksta pārņemšana starp ārstniecības iestādēm būs atļauta ne vēlāk kā 5 dienas pirms pakalpojuma saņemšanas.
	Kas notiks,ja ārstniecības iestāde neiekļaujas noliktajos datumos - vai jāveido viss nosūtījums no jauna?	ĀI ir paredzēts e-nosūtījuma statuss "Rezervēts" jeb uzņemšana rindā. Attiecīgi, ja pieraksts vēl nav atvērts, ĀI pacientu iekļauj gaidīšanas rindā. Ja pacients atrod iespēju pierakstīties citā iestādē, tad nosūtījums tiek pārņemts uz attiecīgo iestādi un statuss no "Rezervēts" tiek mainīts uz "Pierakstīts".
	Vai visas ārstniecības iestādes nodrošinās pieraksta veikšanu 3 mēn laikā - vai liks gaidītāju rindā?	
	Ja nu pacientu nepieraksta, jo pieraksti nav atvērti un liek zvanīt pēc 3-4 mēnešiem; vai šādi nosūtījumi būs ik pa 3 mēn. jāatkārto?	

Lokālo IS integrācija ar E-veselību	**Ārstiem ilgi jāklikšķinās (savās sistēmās, kas tiek integrētas e-veselībā)**	LDVC tiekoties ar ĀI IS izstrādātājiem aicina domāt arī par sistēmu lietotjamību, tomēr tiešā veidā LDVC šo ietekmēt nevar.
	Līdz kuram jāintegrējas ar jauno E-nosūtījumu sistēmu?	ĀI IS ir jāpabeidz integrācijas procesi līdz pārejas perioda beigām, ko noteikts MK noteikumu nr.134 grozījumi (2026. gada 1. aprīlis vai 4.maijs).
	Vai no 6.novembra ārsti varēs turpināt izmantot savas lokālās informācijas sistēmas e-nosūtījumu izsniegšanai un iesūtīšanai e-veselībā, ja tās vēl nebūs saintegrētas ar jauno e-nosūtījuma moduli? Ir bažas, ja lokālā sistēma nebūs saintegrēta ar jauno moduli līdz 6.novembrim, tad lokālajā sistēmā izrakstītais e-nosūtījums ārstam būs jāizdrukā un papīrā jāiedod pacientam.	Jebkura integratoru sistēma joprojām varēs turpināt iesūtīt e-nosūtījumus E-veselības sistēmā. Attiecīgi ĢĀ, kas lieto integratoru sistēmas, nekas nemainīsies. Iesūtītie nosūtījumi tiks konvertēti uz jauno formātu un tie būs pieejami E-veselībā, kurā būs iespēja ĢĀ sekot līdzi E-nosūtījumu statusam, savukārt ārstniecības iestādēm - šo e-nosūtījumu izpildes gaitu reģistrēt. Jāņem vērā, ka ir noteikts 6 mēnešu pārejas periods, kura laikā ĀI varēs pielāgos savus procesus un integrācijas. Integrācijas procesi ir jāpabeidz līdz pārejas perioda beigām (MK noteikumu nr.134 grozījumi (2026. gada 1. aprīlis vai 4.maijs)).
	Vai pašreiz esošie e nosūtījumi lokālās programmas ietvaros darbosies?	Jā, darbosies.
	vai varu turpināt strādāt (rakstīt norīkojumus) Medius programmā? Vai tomēr katru norīkojumu jāraksta atsevišķi , ieejot e-veselības?	Kamēr integrācija nav veikta, savās lokālajās sistēmās variet izrakstīt e-nosūtījumus bez izmaiņām (tie ielasīsies E-veselībā). Savukārt, lai apkalpotu jau izrakstītus e-nosūtījumus, mainītu to statusus, nepieciešams izmantot E-veselību.
	Līdzīgs jautājums- vai var turpināt pēc 5. novembra lietot līdzsīnējo integratora el nosūtījumu funkcionalitāti?	Var turpināt lietot e-nosūtījumu izrakstīšanai. Tie ielasīsies E-veselībā un pacientu tos varēs izmantot.
	tātad sanāk, ka "Jaunos" e-nosūtījumus izgūt caur integrētājsistēmu izgūt no e-veselības nevarēs? Būs jāiet e-veselībā,lai izgūtu un veiktu visas darbības (mainīt statusu)?	Jā, pārejas periodā integratoriem pēc iespējas ātrāk ir jāsasaista savas sistēmas ar jauno E-nosūtījumu funkcionalitāti. Kamēr integrācija nav veikta, savās lokālajās sistēmās variet izrakstīt e-nosūtījumus bez izmaiņām (tie ielasīsies E-veselībā). Savukārt, lai apkalpotu jau izrakstītus e-nosūtījumus, mainītu to statusus, nepieciešams izmantot E-veselību. Izmaiņu ieviešamas pārejas posms noteikts līdz 2026. gada 4. maijam, kad visiem integratoriem ir jāsavieno savas sistēmas ar jaunajiem E-nosūtījumiem.
	Kā apstrādāt e-nosūtījumu, ja ārstniecības iestāde nav veikusi integrāciju ar E-nosūtījumu jauno sistēmu?	Kamēr nav veikta pilna integrācija, ĀI e-nosūtījumu apstrādi var veikt E-veselības portālā. Ir noteikts 6 mēnešu pārejas periods, kura laikā ĀI varēs pielāgos savus procesus un integrācijas.
Nestrādā E-veselība	**Ko darīt, ja uzkarās e-veselība?**	Ārkārtas gadījumā iespējams izrakstīt papīra nosūtījumu (mājas vizītes laikā vai steidzamam pakalpojumam).
	Uz doto momentu e- veselība pieņemšanas laikā atkārtoti met ārā, kur garantija. ka tas nepaliks vēl biežāk, atkārtoti jāielogojas	17.10.2025 tika veikta sesijas garuma labojumi E-veselības (“zaļajā”) portāla produkcijā, tādējādi atrisinot problēmu ar lietotāju (ārstniecības personu ĀP) “ātro izmešanu” no portāla. Pēc labojuma piegādes - ĀP darbojas 4 st. ilga sesija bez nepieciešamības atkārtoti autentificēties. Brīdinājums par to, ka sesija tiks pārtraukt un nepieciešams piekrist tās turpinājumam – tiek attēlots pēc 1 st. bezdarbības.
Pacients nelieto E-veselību	**Ko darīt pensionāram, kuram nav piekļuves E-veselībai vai ir sliktas datorprasmes?**	Pakalpojumu var pieteikt un saņemt bez E-veselības izmantošanas. Pacientam jāzina nepieciešamais pakalpojums. Saņemot e-nosūtījumu, pakalpojuma pieteikšanai nepieciešamo informāciju var piefiksēt savā pierakstu kladē vai telefonā, vai lūgt ārstam piefiksēt to uz lapiņas vai izprintēt no sistēmas. Pašlaik E-veselības sistēmā nav paredzēta printēšanas funkcionalitāte (pie šī uzlabojuma strādā), bet nepieciešamo informāciju var izprintēt, izmantojot ekrānšāviņa pogu.
	Kā pacientam neapjukt e-nosūtījumos un atcerēties, kur pierakstīties, ja neredz nosūtījumu uz rokas?	Saņemot e-nosūtījumu, pakalpojuma pieteikšanai nepieciešamo informāciju var piefiksēt savā pierakstu kladē vai telefonā, vai lūgt ārstam piefiksēt to uz lapiņas vai izprintēt no sistēmas. Pašlaik E-veselības sistēmā nav paredzēta printēšanas funkcionalitāte (pie šī uzlabojuma strādā), bet nepieciešamo informāciju var izprintēt, izmantojot ekrānšāviņa pogu.

Nosūtītājs	**Kurš var izrakstīt e-nosūtījumu? Vai ārsta palīgi ar savu pieeju varēs izrakstīt nosūtījumus Vai ārsti rezidenti patstāvīgi var izrakstīt nosūtījumu?**	Nacionālais veselības dienests vērš uzmanību, ka lēmumu par nosūtījuma uz veselības aprūpes pakalpojumu nepieciešamību pieņem ārsts. Nosūtījumus E-veselībā var sagatavot medmāsa vai ārsta palīgs ārsta uzdevumā, ja ārstniecības iestāde/ ārsta prakse šādas tiesības ir piešķīrusi medmāsai vai ārsta palīgam. Šajā gadījumā māsai vai ārsta palīgam jāizmanto funkcija "Digitalizēt", attiecīgajā e-nosūtījuma automātiski kā e-nosūtījuma "Digitalizētājs" rādīsies attiecīgā māsa vai ārsta palīgs. Aizpildot e-nosūtījuma ievadlaukus, būs nepieciešams norādīt arī ārstu, kura uzdevumā medmāsa vai ārsta palīgs ir sagatavojis e-nosūtījumu.
	Vai par šāda veida nosūtījumu noformēšanu ir informēti arī sekundārās specialitātes ārsti, vai nosūtījumu izveidošanai tie sūtīs pie ģimenes ārstiem?	E-nosūtījumu izveidošanas instrukcijas un kampaņas tiks izplatīti viesiem ārstiem
Digitalizācija	**Kuram ir tiesības digitalizēt nosūtījumu?**	Nosūtījumu digitalizēt var jebkura ārstniecības iestāde un reģistrā reģistrēta ārstniecības vai ārstniecības atbalsta persona, tai skaitā reģistrators, kurai ir pieejama e-veselības sistēma un atbilstīgi tiesībām ir šāda iespēja.
	Ja ārsts izraksta nosūtījumu, norādot tikai slimības nosaukumu, bet bez diagnozes (Dg.) koda, ko darīt šādā gadījumā? Kā šādu nosūtījumu digitalizēt?	Diagnozes var meklēt pēc atslēgas vārdiem.
	Ko darīt, ja digitalēzējot nevar salasīt ārsta rakstīto diagnozi?	Laukā "Diagnoze" izmantojam: Z03.8 - Izmeklēšana citu iespējamu slimību un stāvokļu dēļ un Anamnēzē - "Diagnoze nav salasāma"
	Par papīra nosūtījumu digitalizāciju. RAKUS nodrošina pacientiem iespēju reģistrēties ambulatorajai vizītei pašapkalpošanās stendā. Stends digitalizāciju neveic. Šobrīd 40% pacientu izvēlas reģistrēties patstāvīgi, bez KAC darbinieku iesaistes.	Lūgums pārejas periodā pēc iespējas gan ģimenes ārstiem, gan speciālistiem izrakstīt elektroniski e-nosūtījumus, lai ne pārejas periodā, ne pēc pārejas perioda nav papildu slogs jāliek uz reģistratoriem šo nosūtījumu digitalizēšanai. Ņemot vērā, ka pašlaik pacientu rīcībā "uz rokām" jau ir pieejami "papīra" nosūtījumi un visticamāk arī pārejas periodā tiks izrakstīti daļa nosūtījumu "papīra" formā, tos nāksies digitalizēt, lai visi kopīgi varam pāriet uz pilnībā digitalizētu sistēmu. Kamēr pašapkalpošanās stendi nav pielāgoti jauno E-nosūtījumu reģistrācijai, funkcionāli nekas nemainās un pacienti var turpināt lietot stendu kā līdz šim. Vēlāk reģistrējoties pakalojumam, stendos būtu jānorāda arī e-nosūtījumu unikālais numurs, kas būs svarīgi vienotā E-pieraksta ieviešanai.
	Vai piekļuves tiesības medmāsām (digitalizēšanai) tiks piešķirtas automātiski 5. novembrī?	Jā, piekļuves tiks nodrošinātas automātiski no 20.11.2025
	Pie digitalizācijas procesa kā var operatīvi uzzināt ka šis papīra nosūtījums nav digitalizēts jau cita iestādē? Jo ģenerējot nosūtījumus jau sistēmā ir iespēja noģenerēt vienlaicīgi vairākus uz vienu un to pašu pakalpojumu.	Lai digitalizētu nosūtījumu, pacients ierodas ārstniecības iestādē ar ārsta izrakstītu "papīra" nosūtījumu. Reģistrators, pirms veic papīra nosūtījumu digitalizēšanu E-veselībā, pārbauda, vai iedzīvotājam sistēmā šāds e-nosūtījums nav pieejams.
	Reģistratoriem grūti, gari, dārgi digitalizēt	Pāriet uz jaunu sistēmu un funkcionalitāti nav viegli un ir jārēķinās ar zināmām neērtībām, lai nākotnē viss strādātu kā pa diedziņu. Lai mazinātu digitalizējamo nosūtījumu apjomu, aicinām ārstniecības personas šajā pārejas periodā pēc iespējas izrakstīt e-nosūtijumus, tādējādi samazinot papīra nosūtījumu skaitu, ko nākotnē nāksies manuāli pārvadīt sistēmā. Jānorāda, ka jaunā E- nosūtījumu sistēma ir izveidota ērta un intuitīva. Lai digitalizētu jau iepriekš izrakstītu nosūtījumu, nepieciešami vien daži klikšķi un ieraksti sistēmā. Esam sagatavojuši arī detalizētu manuāli šī procesa aprakstam, kas pieejams E-veselības portālā www.eveseliba.gov.lv.
Maksātājs	**Labdien! Ja tiks atzīmēts maksas nosūtījums, vai pacients varēs saņemt arī valsts apmaksātu pakalpojumu?**	Nē, šāda funkcionālitāte nav paredzēta, bet būs iespējam Valsts apmaksātu pakalpojumu veikt par maksu

Maksātājs	**Ko darīt , ja e-nosūtījumā ir atzīme par maksātāju, piemēram, NVD, bet reģistratūrā piedāvā to pakalpojumu veikt par maksu?**	Var pakalpojumu saņemt par maksu, neskatoties uz to, ka nosūtījumā maksātājs norādīts NVD. Tikai gadījumos, kad e-nosūtījumā maksātājs atzīmēts kā "pats pacients", nav iespējams saņemt valsts apmaksātu pakalpojumu.
E-Nosūtījumu reģistrēšana (statusu maiņa)	**Kā notiek nosūtījuma statusa apstrāde reģistratūrā pacientam 1) pierakstoties uz pakalpojumu, 2) atnākot saņemt pakalpojumu?**	Mainot nosūtījuma statusus sistēmā. a) Aktīvs – nosūtījums nav sasaistīts ne ar vienu aktīvu rezervāciju vai pierakstu. b) Rezervēts – nosūtījums ir rezervēts izpildei noteiktā iestādē, plānots, ka ārstniecības iestāde, kurā tas ir rezervēts, kad būs iespējams veikt pierakstu - sazināsies ar pacientu un piedāvās pieejamo pieraksta laiku pakalpojuma saņemšanai. c) Pierakstīts – nosūtījumam ir piesaistīts pieraksts noteiktā iestādē, datumā un laikā pakalpojuma saņemšanai. d) Uzsākta pakalpojuma sniegšana – nosūtījumam ir uzsākta pakalpojuma sniegšana noteiktā ārstniecības iestādē. e) Sniegts pakalpojums – ir sniegts pakalpojums, bet tas vēl nav izpildīts (piemēram, nav izsniegts apraksts vai izraksts). f) Izpildīts – ir sniegts pakalpojums. e) Atcelts pieraksts vai anulēts.
	Kā atcelt statusu "Pierakstīts"?	Nosūtījumu, kas ir statusā "Pierakstīts", atcelt var, atverot nosūtījumu detālskatā un spiežot uz "Miskastes" ikonas.
	"Pakalpojuma statusu skaidrojumi" ir punkts "Atgriezts" vai mediķis saņems paziņojumu par nepieciešamību precizēt pakalpojuma sniegšanu? Jo uz šo brīdī ir uzsvērts ka nekādi SMS un e-pasti no sistēmas nav paredzēti. Piemēram, ārsts-nosūtītājs ir izsniedzis nosūtījumu uz "zaļo koridoru" primārai diagnostikai, bet pakalpojums pie attiecīgas diagnozes nepienākas, pacientam paziņo ka viņš nevar tikt 10 dienu laikā, jo diagnoze uz attiecīgo izmeklējumu neatbilst.	Apziņošana šobrīd nav realizēta. Ārstam ir iespējams apskatīt visus savus sagatavotos nosūtījumus saraksta veidā, t.sk. datus atlasot pēc nosūtījuma statusa.
	Strādājot ar e-nosūtījumu reģistru pašiem vairs nevajadzēs uzturēt gaidīšanas rindu? Varēsim atfiltrēt pēc prioritātēm, kas noteiktas līgumā ar NVD, un reģistrēšanas datumiem?	Gaidīšanas rindu veido pieraksti ārstniecības iestādē. Statuss "Rezervēts" nozīmē, ka pacients uzņemts gaidīšanas rindā. Attiecīgi šo funkcionalitāti varēs izmantot gaidīšanas rindas organizēšanā. Vienlaikus šobrīd risinājums nenodrošina funkcionalitāti, ka ārstniecības iestāde var apskatīt veiktos pierakstus hronoloģiski. To nodrošina lokālās IS. E-veselības funkcionalitāte ar statusu "Rezervēts" tiks papildināta vienotā E-pieraksta projekta ieviešanas laikā.
	Ja pacients "stāv" gaidīšanas rindā vairāku mēnešu garumā ar nosūtījumu uz, piemēram, CT vēderam ar kontrastvielu un dažas nedēļas pirms pakalpojuma sniegšanas cits ārsts izsniedz citu nosūtījumu uz CT galvai ar kontrastvielu. Vai strādājot ar nosūtījumiem būs vienkārši reģistratoram ieraudzīt "radniecisko" izmeklējumu kuru var veikt vienā pieņemšanā. Līdzīgi ir ar RTG, doplerogrāfiju, USG un citiem izmeklējumiem.	Konkrētai personai būs iespējams apskatīt visus sagatvotos nosūtījumus un to statusu. Tas nodrošina, ka ārstniecības iestāde var vienlaicīgi apaskatīt nosūtījumus un plānot pacientam vairākus izmeklējumus vienā dienā.

	Labdien, Vai no 05.11.2025 e-nosūtījuma statusa maiņas būs obligātas uzsākot un sniedzot pakalpojumus?	Nosūtījuma statusa maiņa ir nepieciešama, lai nākotnē realizētu principu "Viens nosūtījums, viens pieraksts". Lai arī pārejas periodā statusu maiņa nav obligāta, tomēr aicinām ĀI un AP to darīt E-veselībā. Turklāt jaunās e-nosūtījumu funkcionalitātes ieviešana paredzēta nevis no 5. novembra, bet no 20. novembra.
	Kā arī cik dienas iepriekšs cita iestāde var pārņemt e-nosūtījumu? Kā iestāde varēs uzzināt, ka e-nosūtījumus ir pārņēmusi cita iestāde?	Pieraksta pārņemšana starp ārstniecības iestādēm būs atļauta ne vēlāk kā 5 dienas pirms pakalpojuma saņemšanas. E-veselībā ir nodrošināta filtrēšanas iespēja, kur var atlasīt konkrētās dienas visus pierakstus. Taču ārstniecības iestāžu IS, ir paredzēts serviss, kas nodrošinās izmaiņu paziņošanu.
	Informatīvā materiālā, kas tagad izplatīts med. Iestādēm, "Pakalpojuma statusu skaidrojumi" ir punkti "Uzsākts", "Sniegts", "Izpildīts". Šie punkti ir domāti uz nākotni vai vajadzēs reģistratoriem atzīmēt kad pacients uzsāka un saņēma pakalpojumu?	Kamēr e-nosūtījumu jaunā fukcionalitāte nav sasaistīta ar lokālajām IS un nākotnē ieviešamo e-pierakstu, tikmēr statusu maiņa nav obligāta. Tomēr, lai nākotnē veiksmīgi ieviestu E-pieraksta funkcionalitāti, aicinām statusus mainīt proaktīvi E-veselībā.
Steidzamie nosūtījumi	**Zaļā koridora ietvarā ir jānorāda iestāde- vai tas ir obligāti ? Jo pa lielam ar zaļo koridori pacients meklēs visas iespējamās iestādes, kur saņemt pakalpojumu. Un ja norāda vienu iestādi tad vēršoties citā iestādē es kā pacients nebūšu tiesīga saņemt pakalpojumu?**	"Cito", "Zaļā koridora" un citiem steidzamajaiem nosūtījumiem ir jānorāda iestāde, lai ĀI proktīvi var saņemt informāciju par steidzamajiem nosūtījumiem un ātrāk sazināties ar pacientu un sniegt atbilstošo pakalpojumu.
	Izveidojot nosūtījumu un norādot konkrēto iestādi, pati iestāde saņems kādu paziņojumu par šo nosūtījumu? Vai to varēs redzēt kopējā nosūtījumu sarakstā?	Iestāde E-nosūtījumu sistēmā varēs atlasīs (filtrēt) ienākošos e-nosūtījumus, piemēram, pēc steidzamības (Cito, zaļais koridors utt.).
	Brīdī, kad ģim.ā.izraksta nosūtījumu jau jāzin konkrēto iestādi, kur sniegs pakalpojumu? bet iestāde nepierakstīs uz izmeklējumu, ja jau nav e nosūtījums? Vispirms jau pacientam jāapzvana nezcik iestādes, lai uzzinātu, kur ātrāk var tikt. Kāda tad būs darbību secība?	Ārstniecības iestādi jānorāda tikai "Cito!" un steidzamiem pakalpojumiem. Tas nodrošina, ka ārstniecības iestāde redz nosūtījumu bez pacienta zvana. Tas neizslēdz iespēju saņemt pakalpojumu citā ārstniecības iestādē.
	kurā sadaļā iestāde, kas norādīta kā pakalpojuma sniedzēja (zaļā koridora u.tml.gadījumos) redz tai adresētos nosūtījumus. Kurām lietotāja lomām tiks pēc noklusējuma piešķirtas tiesības šo sarakstu apstrādāt? Vai paredzēts proaktīvs paziņojums no sistēmas iestādei "jums ir jauni adresēti nosūtījumi apstrādei!" ?	Kopējā e-nosūtījuma sarakstā ir pieejami dažādas filtrēšanas iespējas, tajā skaitā atlasīt e-nosūtījumus pēc norādes "Cito" un citiem steidzamajiem parametriem. Meklēšanas filtri ir pieejami gan reģistratoriem, gan ārstiem. ĀI var brīvi organizēt šo atlasīto nosūtījumu apstrādi pēc saviem procesiem. Diemžēl no E-veselības portāla pašlaik nav iespējams izsūtīt paziņojumus par saņemtajiem steidzamajiem e-nosūtījumiem.

Komunikācijas aktivitātes	**Vai plānota kāda informatīva kampaņa plašsaziņas līdzekļos, lai informētu pacientus par jauno nosūtījumu kārtību? Tas ļoti atvieglotu mūsu visu darbu.**	Ir paredzēta informatīva kampaņas gan iedzīvotājiem, gan ārstiem. Papildu ārstniecības personām ir sagatotas video un aprakstošās instruktāžas jauno E-nosūtījumu lietošanā. Skatiet vairāk informācijas E-veselības portālā sadaļā "E-nosūtījums".